

טיוטת חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה) (הוראת שעה -

נגיף הקורונה החדש - תיקון) (תיקון מס. 2), התשפ"א-2020 - אישור החלטת ועדת שרים

לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ :

- א. לאשר את החלטה מס. חק/161 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 25.11.2020, המצ"ב.
- ב. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ג. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה), התשע"ב-2012 (להלן – חוק שירותי תעופה הקבוע), כנוסחו ערב תחילתו של משבר מגפת הקורונה, חייב חברת תעופה להעניק לנוסעיה הטבות מסוימות בשל איחור בטיסה או ביטולה: שירותי סיוע בפועל (כגון מזון ושתייה, שירותי תקשורת, הלנה, הסעה) - במקרה של איחור בטיסה מעל שעתיים; השבת תמורה או כרטיס טיסה חלופי - במקרה של איחור או הקדמה במועד המראת הטיסה מעל 5 שעות; וכן פיצוי כספי – במקרה של ביטול טיסה או איחור או הקדמה במועד המראתה מעל 8 שעות.

הטבות אלה נקבעו על יסוד הנחות של משק תעופה המתנהל כסדרו, ובכלל זה כי חברת תעופה יכולה, באופן סביר, לתכנן את לוח הטיסות שלה על בסיס תחזית ביקושים שהיא מבצעת, כי קיימת ציפייה סבירה מחברת התעופה לקיים את לוח הטיסות שפרסמה בטווחי הקדמה או איחור של שעות ספורות, וכי עליה לסייע לנוסעיה אם היא אינה עומדת בכך.

מגפת הקורונה העולמית, והשפעותיה הדרסטיות על ענף התעופה האזרחית הבין-לאומית, ובפרט היקף עצום של ביטול כרטיסי טיסה וירידה חדה בהיקף הביקוש העתידי לטיסות, ולצד זאת הטלת מגבלות מצד מדינות העולם על כניסה לשטחן של בני אדם שאינם אזרחי אותה מדינה, וכן הגבלה על ביצוע טיסות לשטחן – כל אלה הקשו מאוד על חברות התעופה לבצע את לוח הטיסות המתוכנן, וכן הקשו על תכנון לוח טיסות עתידי שניתן להתחייב לעמוד בו בחריגה של מספר מועט של שעות.

מצב דברים זה הוביל את הממשלה להתאים את ההטבות להן זכאים הנוסעים עקב ביטול טיסה או איחור במועד ההמראה שלה לפי חוק שירותי תעופה למצב הדברים בענף התעופה בעקבות משבר מגפת הקורונה. הוראת השעה מייצרת למעשה איזון בין חובות חברות התעופה לזכויות הצרכניות בנסיבות החדשות שנגרמו בענף בשל התפרצות הנגיף.

בהתאמה, ביום ט' באב התש"ף (14 ביולי 2020) פורסם חוק שירותי התעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה) (נגיף הקורונה החדש – הוראת שעה – תיקון), התש"ף-2020 (להלן – חוק הוראת השעה), אשר שינה באופן זמני את זכאויות הנוסעים להטבות עקב ביטול טיסה או איחור או הקדמה במועד ההמראה שלה לפי חוק שירותי תעופה.

אחד השינויים בהטבות להן זכאים הנוסעים לפי חוק שירותי תעופה הקבוע, הוא כי מועד הזכאות להשבת תמורה בנסיבות המזכות בהטבה זו, נדחה מ-21 ימים מיום שהנוסע או סוכן הנסיעות הודיע בכתב למפעיל האווירי או למארגן על רצונו בהשבת תמורה, ל-90 ימים ממועד המראת הטיסה הנקוב בכרטיס הטיסה שהונפק לאותו נוסע. מדובר בשינוי כפול: הן של משך הזמן עד להשבת התמורה (מ-21 יום ל-90 יום), והן של נקודת הזמן שממנה יש למנות את מספר הימים עד להשבת התמורה (מרגע פנייתו בכתב של הנוסע למפעיל האווירי או למארגן, למועד הנקוב בכרטיס הטיסה).

בנוסף, לעניין טיסות שבוטלו ומועד המראתן היה לפני יותר מ-90 ימים מיום פרסום חוק הוראת השעה, נקבע הסדר שנתן לחברות התעופה חודש ימים נוסף להשבת התמורה (עד י' באלול התש"ף (14 באוגוסט 2020)).

לאחר מכן, ביום כ"ג באב התש"ף (13 באוגוסט 2020) תוקן חוק הוראת השעה באופן שאיפשר דחייה נוספת בהשבת התמורה לטיסות שמועד המראתן היה לפני יותר מ-90 ימים כאמור – וזאת עד י"ג בתשרי התשפ"א (1 באוקטובר 2020). הארכה נוספת זאת יועדה רק לחברות תעופה ומארגנים שמחזור ההכנסות שלהם ברבעון השני של שנת 2020 ירד בשיעור של 70 אחוזים לפחות לעומת מחזור ההכנסות שלהם ברבעון השני של שנת 2019. לפיכך, נקבע כי היא תחול רק לגבי חברות תעופה ומארגנים שיגישו למנהל רשות התעופה האזרחית הודעה על ירידה בהכנסותיהם כאמור. יצוין כי 21 חברות תעופה ומארגנים הגישו הודעה כאמור.

לפי סעיף 1 לחוק הוראת השעה, הוא חל על טיסות שמועד המראתן מיום ה' באדר א' התש"ף (1 במרס 2020) עד ליום י"א באלול התש"ף (31 באוגוסט 2020) - תקופה הנקראת בחוק הוראת השעה "התקופה הקובעת".

בסעיף 3 לחוק הוראת השעה הוסמכה שרת התחבורה והבטיחות בדרכים, בהתייעצות עם שר הכלכלה והמסחר ובאישור ועדת הכלכלה שלהכנסת להאריך בצו את התקופה הקובעת

בתקופות נוספות, שבמצטבר לא יעלו על 9 חודשים – כלומר לכל היותר עד ליום כ' בסיוון התשפ"א (31 במאי 2021); סמכות הארכה זו ניתנה בכפוף לקיומן של מגבלות שמטילות מדינות על כניסת בני אדם לשטחן, לשם התגוננות מפני נגיף הקורונה החדש, המשפיעות באופן משמעותי על תנועת נוסעים מישראל ואליה.

בתוקף סמכותה כאמור, ובשל התמשכות משבר הקורונה בענף התעופה ועמו המגבלות על מעבר בני אדם ממדינה למדינה, האריכה שרת התחבורה את התקופה הקובעת בצו, כך שנכון להיום חוק הוראת השעה חל על טיסות שמועד המראתן עד ליום י"ד בכסלו התשפ"א (30 בנובמבר 2020).

התיקון המוצע – קיצור המועד להשבת התמורה

כיום, בחלוף כ- 8 חודשים מאז פרוץ משבר הקורונה, ולאחר שמרבית חברות התעופה (הן הישראליות והן הזרות) קיבלו סיוע ממשלתי שאמור היה לסייע משמעותית במצוקה התזרימית הקשה אליה נקלעו, ההערכה היא כי מבחינת תזרים המזומנים מרבית חברות התעופה והמארגנים יכולים לעמוד בהשבת תמורה בטווחי זמן קצרים כמוסדר בחוק שירותי תעופה הקבוע, ואין עוד הצדקה לדחייה כה משמעותית בהשבת התמורה; מנגד, להשבת התמורה בטווח זמן קצר יותר יכולה להיות משמעות רבה מבחינת ציבור הנוסעים, בפרט בטיסות שהן למטרות חיוניות.

לפיכך, מוצע לקצר מחדש את לוחות הזמנים להשבת התמורה, בדומה להסדר המקורי בחוק שירותי תעופה הקבוע. יחד עם זאת, בחוק שירותי תעופה הקבוע, המועד להשבת תמורה הוא 21 ימים מיום שהנוסע או סוכן שירותי הנסיעות הודיעו לחברת התעופה או למארגן בכתב על רצונו של הנוסע בהשבת התמורה. בשל החשש כי זמינות חלקית של חברות התעופה והמארגנים תפגע ביכולתו של הנוסע להוכיח כי אכן פנה בכתב לחברת התעופה או למארגן, מוצע לקבוע כי המועד להשבת התמורה יהיה 30 ימים ממועד ההמראה המתוכנן; בהתחשב במשך זמן ממוצע של 10 ימים לפניית הנוסע בכתב לחברת התעופה, הרי שמדובר בפרק זמן דומה לזה שבחוק שירותי התעופה הקבוע, אך ללא הטלת הנטל על הנוסע לפנות לחברת התעופה בכתב.

לפיכך, מוצע להוסיף בחוק הוראת השעה הסדר לפיו לגבי טיסות שמועד המראתן החל מט"ו בכסלו התשפ"א (1 לדצמבר 2020 ואילך) המועד להשבת התמורה יהיה 30 ימים ממועד ההמראה הנקוב בכרטיס הטיסה. תאריך זה מוצע בהנחה כי תיקון חוק הוראת השעה יאושר עד למועד זה, ואין הכוונה ליצור תחולה רטרואקטיבית לתיקון חוק הוראת השעה המוצע.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

להצעה אין עלות תקציבית ישירה על תקציב המדינה.

ההערכה היא כי מרבית חברות התעופה והמארגנים יכולים לעמוד בלוח הזמנים המקוצר המוצע להשבת התמורה, לגבי טיסות עתידיות.

תקציב

החוק המוצע אינו כרוך בהוצאה מתקציב המדינה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם
עמדת שר הכלכלה - תומך

החלטות קודמות של הממשלה

לא רלוונטי

עמדת היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת בזאת חוות דעת משפטית של היועצת המשפטית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

סיווגים

סיווג ראשי: חקיקה

מוגש על ידי שרת התחבורה והבטיחות
בדרכים

ח' בכסלו התשפ"א
24 בנובמבר 2020

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

לשכת היועצת המשפטית

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה

טיוטת חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה) (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש – תיקון) (תיקון מס' 2) (הוראת שעה – קיצור המועד להשבת התמורה), התשפ"א – 2020 שעניינה קיצור לוחות הזמנים להשבת התמורה לנוסע הזכאי להשבת תמורה, כך שבמקום 90 ימים ממועד ההמראה הנקוב בכרטיס הטיסה, המועד להשבת התמורה יהיה 30 ימים ממועד ההמראה הנקוב בכרטיס הטיסה, וזאת לגבי טיסות שמועד המראתן מה- 1 לדצמבר 2020 ואילך.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

לאשר טיוטת חוק ממשלתית - תיקון לחקיקה ראשית, אשר מוצעת לאחר עבודת מטה מול כלל גורמי הממשלה הרלבנטיים: משרד האוצר, הרשות להגנת הצרכן וסחר הוגן ומשרד המשפטים.

התאריך המוצע לשינוי במועד להשבת התמורה (טיסות שמועד המראתן מ- 1/12/2020 ואילך) אינו יוצר בעיית רטרואקטיביות, בהנחה שהצעת החוק תאושר ותפורסם עד למועד כזה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ככל הצעת החוק לא תאושר ותפורסם עד ליום 1/12/2020, נציגי הממשלה במסגרת הכנת החוק לקריאה שניה ושלישית בוועדת הכלכלה של הכנסת, יבקשו לקבוע את תחולת השינוי המוצע במועד מאוחר יותר, שלא ייצור רטרואקטיביות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועץ המשפטי של משרד האוצר אישר כי אין מניעה משפטית בקידום ההחלטה.

היועצת המשפטית של הרשות להגנת הצרכן וסחר הוגן במשרד הכלכלה אישרה כי אין מניעה משפטית בקידום ההחלטה.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי) אישר כי אין מניעה משפטית בקידום ההחלטה.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשרה העומדת בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית בקידום ההצעה להחלטה.

מלי סיטון, עו"ד
היועצת המשפטית
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/161 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 25.11.2020 .

חק/161. טיוטת חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה)
(הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש - תיקון) (תיקון מס' 2), התשפ"א-2020

מ ח ל י ט י ם, לאשר את טיוטת חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול
טיסה או שינוי בתנאיה) (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש – תיקון)
(תיקון מס' 2), התשפ"א-2020 המצורפת.

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

טיוטת חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה) (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש – תיקון) (תיקון מס' 2), התשפ"א-2020

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

לקצר את משך הזמן שבו חברת התעופה נדרשת להשיב לנוסע את התמורה ששילם עבור כרטיס הטיסה, במקרים בהם הוא זכאי לכך לפי החוק (למשל – כאשר הטיסה בוטלה על ידי חברת התעופה), כך שלעניין טיסות שמועד המראתן מ- 1/12/2020, חובת השבת התמורה תהיה בתוך 30 ימים ממועד ההמראה לטיסה שבגינה זכאי הנוסע להשבת התמורה.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

לא רלבנטי

ד. השפעת טיוטת החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

לא רלוונטי

ה. להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי הסבר

טיוטת חוק מטעם משרד התחבורה והבטיחות בדרכים:

טיוטת חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה) (נגיף הקורונה החדש – הוראת שעה – תיקון) (תיקון מס' 2) (הוראת שעה - קיצור המועד להשבת התמורה), התשפ"א-2020

הוספת סעיף 2א 1. אחרי סעיף 2 לחוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה) (נגיף הקורונה החדש – הוראת שעה – תיקון), התש"ף – 2020¹, יבוא:

"הוראת שעה – 2א. על אף האמור בחוק זה, לעניין טיסה שמועד המועד להשבת התמורה הוא מיום ט"ו בכסלו התשפ"א (1 בדצמבר 2020), יראו כאילו בסעיף 1 -

(1) במקום פסקה (2) בא:

"(2) בסעיף 3(א)(2) במקום "21 ימים מהיום שהנוסע או נותן שירות סוכנות הנסיעות כאמור בסעיף 15, לפי העניין, פנה אליו בכתב" יבוא "30 ימים מהמועד הנקוב בכרטיס הטיסה";

(2) פסקה (2א) – נמחקה."

דבריו הסבר

חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה), התשע"ב–2012 (להלן – חוק שירותי תעופה הקבוע), כנוסחו ערב תחילתו של משבר מגפת הקורונה, חייב חברת תעופה להעניק לנוסעיה הטבות מסוימות בשל איחור בטיסה או ביטולה: שירותי סיוע בפועל (כגון מזון ושתייה, שירותי תקשורת, הלנה, הסעה) - במקרה של איחור בטיסה מעל שתיים; השבת תמורה או כרטיס טיסה חלופי - במקרה של איחור או הקדמה במועד המראת הטיסה מעל 5 שעות; וכן פיצוי כספי – במקרה של ביטול טיסה או איחור או הקדמה במועד המראתה מעל 8 שעות.

הטבות אלה נקבעו על יסוד הנחות של משק תעופה המתנהל כסדרו, ובכלל זה: כי חברת תעופה יכולה, באופן סביר, לתכנן את לוח הטיסות שלה על בסיס תחזית ביקושים שהיא מבצעת; כי קיימת ציפייה סבירה מחברת התעופה לקיים את לוח הטיסות שפרסמה בטווחי הקדמה או איחור של שעות ספורות; וכי עליה לסייע לנוסעיה אם היא אינה עומדת בכך.

מגפת הקורונה העולמית והשפעותיה הדרסטיות על ענף התעופה האזרחית הבינו-לאומית, ובייחוד ההיקף העצום של ביטול כרטיסי טיסה והירידה החדה בהיקף הביקוש העתידי לטיסות, ונוסף על כך הטלת הגבלות מצד מדינות העולם על כניסה לשטחן של בני אדם שאינם אזרחי אותה מדינה ועל ביצוע טיסות לשטחן – כל אלה הקשו מאוד על חברות התעופה לבצע את לוח הטיסות המתוכנן, וכן הקשו על תכנון לוח טיסות עתידי שניתן להתחייב לו ולעמוד בו בחריגה של מספר מועט של שעות. מצב דברים זה הביא את הממשלה להתאים את ההטבות שלהן הנוסעים זכאים עקב ביטול טיסה או

¹ ס"ח התש"ף, עמ' 224 ועמ' 376.

איחור במועד ההמראה שלה לפי חוק שירותי תעופה למצב הדברים בענף התעופה בעקבות משבר מגפת הקורונה. הוראת השעה מייצרת למעשה איזון בין חובות חברות התעופה לבין הזכויות הצרכניות בנסיבות החדשות שנגרמו בענף בשל התפרצות הנגיף.

כפועל יוצא מכך, ביום ט' באב התש"ף (14 ביולי 2020) פורסם חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה) (נגיף הקורונה החדש – הוראת שעה – תיקון), התש"ף–2020 (להלן – חוק הוראת השעה), אשר שינה באופן זמני את זכאויות הנוסעים להטבות עקב ביטול טיסה או איחור או הקדמה במועד ההמראה שלה לפי חוק שירותי תעופה.

אחד השינויים בהטבות להן זכאים הנוסעים לפי חוק שירותי תעופה הקבוע, שנקבע בסעיף 21(2) לחוק הוראת השעה, הוא כי מועד הזכאות להשבת תמורה בנסיבות המזכות בהטבה זו התארך מ-21 ימים מיום שהנוסע או סוכן הנסיעות הודיע בכתב למפעיל האווירי או למארגן על רצונו בהשבת תמורה, ל-90 ימים ממועד המראת הטיסה הנקוב בכרטיס הטיסה שהונפק לאותו נוסע. יושם אל לב כי סעיף זה שינה הן את משך הזמן עד להשבת התמורה (מ-21 ימים ל-90 ימים), והן את נקודת הזמן שממנה יש למנות את מספר הימים עד להשבת התמורה (מרגע פנייתו בכתב של הנוסע למפעיל האווירי או למארגן, למועד הנקוב בכרטיס הטיסה). נוסף על כך, לעניין טיסות שבוטלו ומועד המראתן היה לפני יותר מ-90 ימים מיום פרסום חוק הוראת השעה, נקבע הסדר שנתן לחברות התעופה חודש ימים נוסף להשבת התמורה (עד יום י" באלול התש"ף (14 באוגוסט 2020)).

זהו נוסחו של סעיף 21(2) לחוק הוראת השעה: "בסעיף 3(א)(2) [לחוק הקבוע], במקום "21 ימים מהיום שהנוסע או נותן שירות סוכנות הנסיעות כאמור בסעיף 15, לפי העניין, פנה אליו בכתב" יבוא "90 ימים מהמועד הנקוב בכרטיס הטיסה, או עד כ"ד באב התש"ף (14 באוגוסט 2020), לפי המאוחר";

לאחר מכן, ביום כ"ג באב התש"ף (13 באוגוסט 2020) תוקן חוק הוראת השעה באופן שאפשר דחייה נוספת בהשבת התמורה לטיסות שמועד המראתן היה לפני יותר מ-90 ימים כאמור, וזאת עד י"ג בתשרי התשפ"א (1 באוקטובר 2020). הארכה נוספת זאת יועדה רק לחברות תעופה ומארגנים שמחזור ההכנסות שלהם ברבעון השני של שנת 2020 ירד בשיעור של 70 אחוזים לפחות לעומת מחזור ההכנסות שלהם ברבעון השני של שנת 2019. לפיכך, נקבע כי הארכה זו תחול רק לגבי חברות תעופה ומארגנים שיגישו למנהל רשות התעופה האזרחית הודעה על ירידה בהכנסותיהם כאמור. יצוין כי 21 חברות תעופה ומארגנים הגישו הודעה כאמור.

הוראות אלה הוספו כפסקה (2א) לסעיף 1 לחוק הוראת השעה, וזה נוסחה:

"(2א) (א) על אף האמור בפסקה (2), מפעיל טיסה או מארגן שמחזור ההכנסות שלו ברבעון השני של שנת 2020 ירד בשיעור של 70 אחוזים לפחות לעומת מחזור ההכנסות שלו ברבעון השני של שנת 2019, ישיב לנוסע את התמורה בתוך 90 ימים מהמועד הנקוב בכרטיס הטיסה או עד י"ג בתשרי התשפ"א (1 באוקטובר 2020), לפי המאוחר, ובלבד שהודיע בכתב למנהל רשות התעופה האזרחית, על ירידה בהכנסות כאמור, עד יום כ"ד באב התש"ף (14 באוגוסט 2020);

(ב) מפעיל טיסה או מארגן שהודיע כאמור בפסקת משנה (א) יפרסם באתר האינטרנט שלו, במקום בולט, הודעה על דחיית המועד להשבת התמורה בשל הירידה במחזור הכנסותיו; רשות התעופה האזרחית תפרסם באתר האינטרנט שלה את רשימת מפעילי

הטיסה והמארגנים שמסרו הודעה על ירידה במחזור הכנסותיהם ושהמועד להשבת התמורה לגביהם נדחה בשל כך;²

לפי סעיף 1 לחוק הוראת השעה, הוראת השעה חלה על טיסות שמועד המראתן מיום ה' באדר א' התש"ף (1 במרס 2020) עד י"א באלול התש"ף (31 באוגוסט 2020) - תקופה הנקראת בחוק הוראת השעה "התקופה הקובעת".

בסעיף 3 לחוק הוראת השעה הוסמכה שרת התחבורה והבטיחות בדרכים, בהתייעצות עם שר הכלכלה והמסחר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת להאריך, בצו, את התקופה הקובעת בתקופות נוספות, שבמצטבר לא יעלו על 9 חודשים, כלומר לכל היותר עד יום כ' בסיוון התשפ"א (31 במאי 2021); סמכות הארכה זו ניתנה בכפוף לקיומן של הגבלות שמטילות מדינות על כניסת בני אדם לשטחן לשם התגוננות מפני נגיף הקורונה החדש, המשפיעות באופן משמעותי על תנועת נוסעים מישראל ואליה.

בתוקף סמכותה כאמור, ובשל התמשכות משבר הקורונה והשפעתו על ענף התעופה וכמו כן ההגבלות על מעבר בני אדם ממדינה למדינה, האריכה שרת התחבורה והבטיחות בדרכים את התקופה הקובעת בצו², כך שנכון להיום הוראת השעה חלה על טיסות שמועד המראתן עד י"ד בכסלו התשפ"א (30 בנובמבר 2020), ויש כוונה להאריכה לתקופה נוספת בשל כך. שהנסיבות להארכתה עדיין מתקיימות.

בחלוף כ- 8 חודשים מאז פרוץ משבר הקורונה, ולאחר שמרבית חברות התעופה (הן הישראליות והן הזרות) קיבלו סיוע ממשלתי שאמור היה לסייע משמעותית במצוקה התזרימית הקשה אליה נקלעו, ההערכה היא כי מבחינת תזרים המזומנים מרבית חברות התעופה והמארגנים יכולים לעמוד בהשבת תמורה בטווחי זמן קצרים כמוסדר בחוק שירותי תעופה הקבוע, ואין עוד הצדקה לדחייה כה משמעותית בהשבת התמורה; וכמו כן, להשבת התמורה בטווח זמן קצר יותר יכולה להיות משמעות רבה מבחינת ציבור הנוסעים, בייחוד בטיסות שהן למטרות חיוניות.

לסעיף 1 – הוספת סעיף 2א "הוראת שעה – המועד להשבת התמורה"

מוצע לקצר את המועד להשבת התמורה, בדומה להסדר המקורי בחוק שירותי תעופה הקבוע. ואולם בחוק שירותי תעופה הקבוע, המועד להשבת תמורה הוא 21 ימים מיום שהנוסע או סוכן שירותי הנסיעות הודיעו לחברת התעופה או למארגן בכתב על רצונו של הנוסע בהשבת התמורה; בשל החשש כי זמינות חלקית של חברות התעופה והמארגנים תפגע ביכולתו של הנוסע להוכיח כי אכן פנה בכתב לחברת התעופה או למארגן, מוצע לקבוע כי המועד להשבת התמורה יהיה 30 ימים ממועד ההמראה המתוכנן; בהתחשב במשך זמן ממוצע של 10 ימים לפניית הנוסע בכתב לחברת התעופה, הרי שמדובר בפרק זמן דומה לזה שבחוק שירותי תעופה הקבוע, אך בלא הטלת הנטל על הנוסע לפנות לחברת התעופה בכתב. לפיכך, מוצע להוסיף בחוק הוראת השעה סעיף הוראת שעה ולפיו לגבי טיסות שמועד המראתן מיום ט"ו

² ק"ת התש"ף עמ' 2076; התשפ"א עמ' 248.

בכסלו התשפ"א (1 בדצמבר 2020) ואילך, המועד להשבת התמורה יהיה 30 ימים ממועד ההמראה הנקוב
בכרטיס הטיסה. תאריך זה מוצע בהנחה שתיקון חוק הוראת השעה יאושר עד מועד זה, ואין הכוונה ליצור
תחולה רטרואקטיבית לתיקון חוק הוראת השעה המוצע.